

FinaLY

Empowering Financial Literacy in Youth

Χρηματοοικονομικός Σχεδιασμός & Λήψη Αποφάσεων

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΧΕΑ). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο ΕΑΧΕΑ μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

Αριθμός Έργου: 2023-3-CY02-KA210-YOU-000185401

**Co-funded by
the European Union**

Χρηματοδοτείται από :

**Co-funded by
the European Union**

Κοινοπραξία

Εισαγωγή

- Ο στόχος του FinaLY είναι να κάνει τους νέους πιο έξυπνους στις οικονομικές τους αποφάσεις.
- Οι νέοι αρχίζουν να λαμβάνουν σημαντικές οικονομικές αποφάσεις, όπως αποταμίευση και δαπάνες, σε έναν οικονομικό κόσμο γεμάτο κινδύνους και ευκαιρίες.
- Πολλοί νέοι στην Ευρώπη δεν κατανοούν πλήρως βασικά οικονομικά θέματα, όπως η αποταμίευση, ο προϋπολογισμός ή η χρήση πιστώσεων.
- Σύμφωνα με μια διεθνή μελέτη του ΟΟΣΑ το 2020, περίπου οι μισοί ενήλικες στην ΕΕ αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά τις οικονομικές γνώσεις.

Co-funded by
the European Union

Στόχοι

Μέχρι το τέλος αυτής της παρουσίασης, θα είμαστε σε θέση να:

- Κατανοήσουμε τον προϋπολογισμό και τον καθορισμό οικονομικών στόχων.
- Διακρίνουμε μεταξύ απλού και σύνθετου επιτοκίου.
- Μάθουμε τι είναι ο πληθωρισμός και γιατί είναι σημαντικός.
- Διακρίνουμε μεταξύ αναγκών και επιθυμιών.
- Μάθουμε πώς να δημιουργούμε ένα ταμείο έκτακτης ανάγκης.
- Αναγνωρίζουμε τις οικονομικές νοοτροπίες και τους συναισθηματικούς παράγοντες.
- Συγκρίνουμε αποφάσεις χαμηλού και υψηλού κινδύνου.
- Αναπτύξουμε υγιείς οικονομικές συνήθειες και μειώσουμε το οικονομικό άγχος.

Co-funded by
the European Union

Χρηματοοικονομικός αλφαριθμητισμός

Μπαίνοντας στην ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗ, μπαίνουμε σε έναν εντελώς νέο κόσμο

- Ο οικονομικός κόσμος
- Εντελώς νέα γλώσσα για να μάθεις
- Νέες δεξιότητες για να αποκτήσεις
- ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ για την ενήλικη ζωή

Co-funded by
the European Union

Εισαγωγή στον προϋπολογισμό

Βασικές αρχές για τη δημιουργία και τη διαχείριση ενός προσωπικού προϋπολογισμού για την αποτελεσματική παρακολούθηση των εσόδων και των εξόδων

Ο προϋπολογισμός είναι απλώς ένας φανταχτερός όρος που μας βοηθά να παρακολουθούμε τις δαπάνες μας

Co-funded by
the European Union

Εισαγωγή στον προϋπολογισμό

Πληρωμή για:

- Δίδακτρα
- Μεταφορά
- Διαμονή
- Φαγητό
- Ψυχαγωγία
- Ρούχα
- Κλπ.

Εισαγωγή στον προϋπολογισμό

Προγραμματισμός
των δαπανών σας

Co-funded by
the European Union

Διαχείριση τόκων

Τι είναι οι ΤΟΚΟΙ???

Οι τόκοι είναι χρήματα που χρεώνονται τακτικά, με συγκεκριμένο επιτόκιο, για τη χρήση των χρημάτων που δανείζονται ή για την καθυστέρηση της αποπληρωμής ενός χρέους.

Co-funded by
the European Union

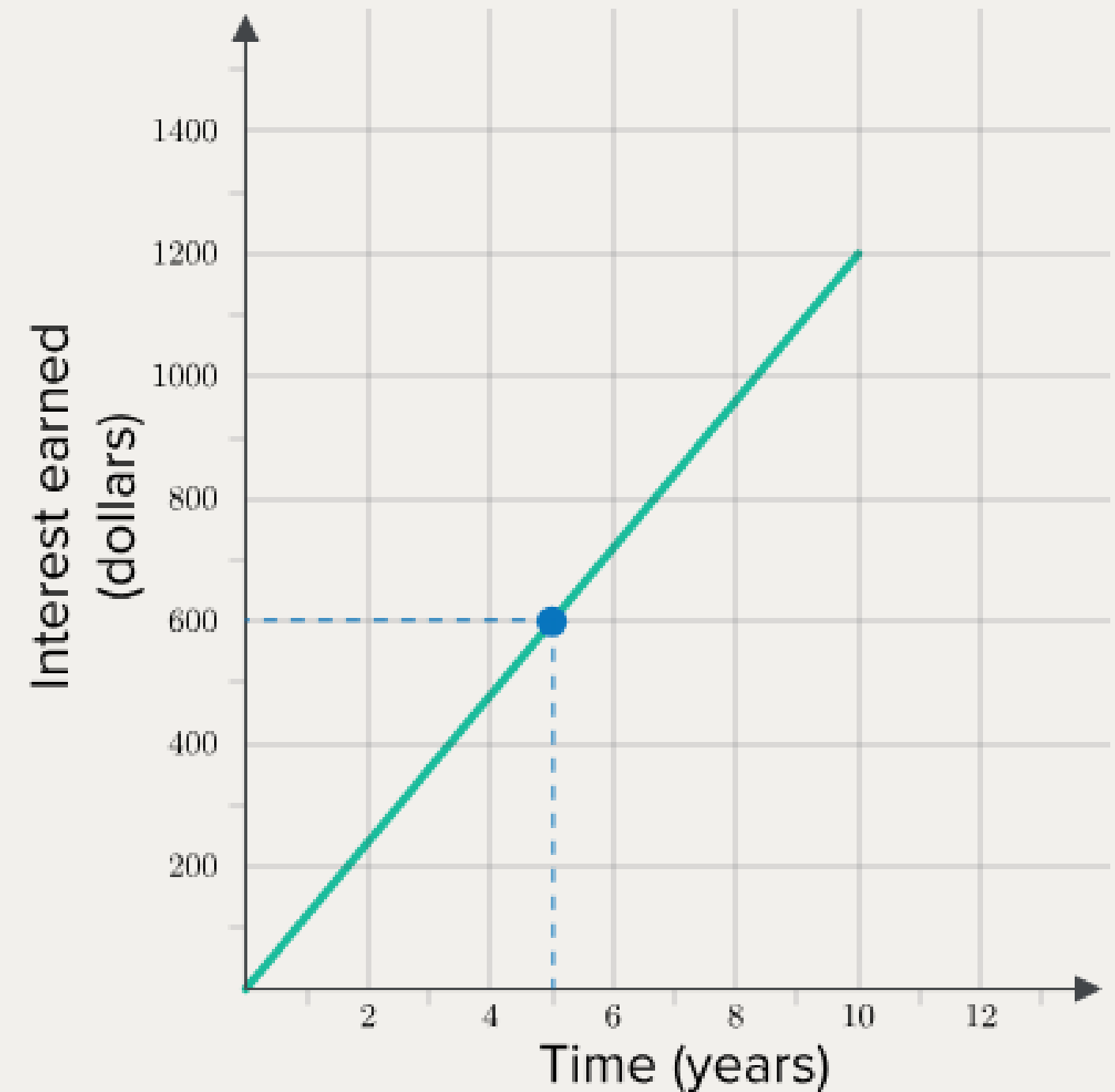
Τύποι τόκων

ΑΠΛΟΣ ΤΟΚΟΣ

Ο απλός τόκος είναι μια βασική μέθοδος υπολογισμού των τόκων που χρεώνονται μόνο στο αρχικό κεφάλαιο ενός δανείου ή μιας επένδυσης, και όχι στους συσσωρευμένους τόκους. Το ποσό των τόκων είναι το ίδιο για κάθε περίοδο και υπολογίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$I = P \times R \times T \text{ (Τόκος = Κεφάλαιο} \times \text{Επιτόκιο} \times \text{Χρόνος)}$$

Χρησιμοποιείται συνήθως για βραχυπρόθεσμα δάνεια ή ομόλογα.

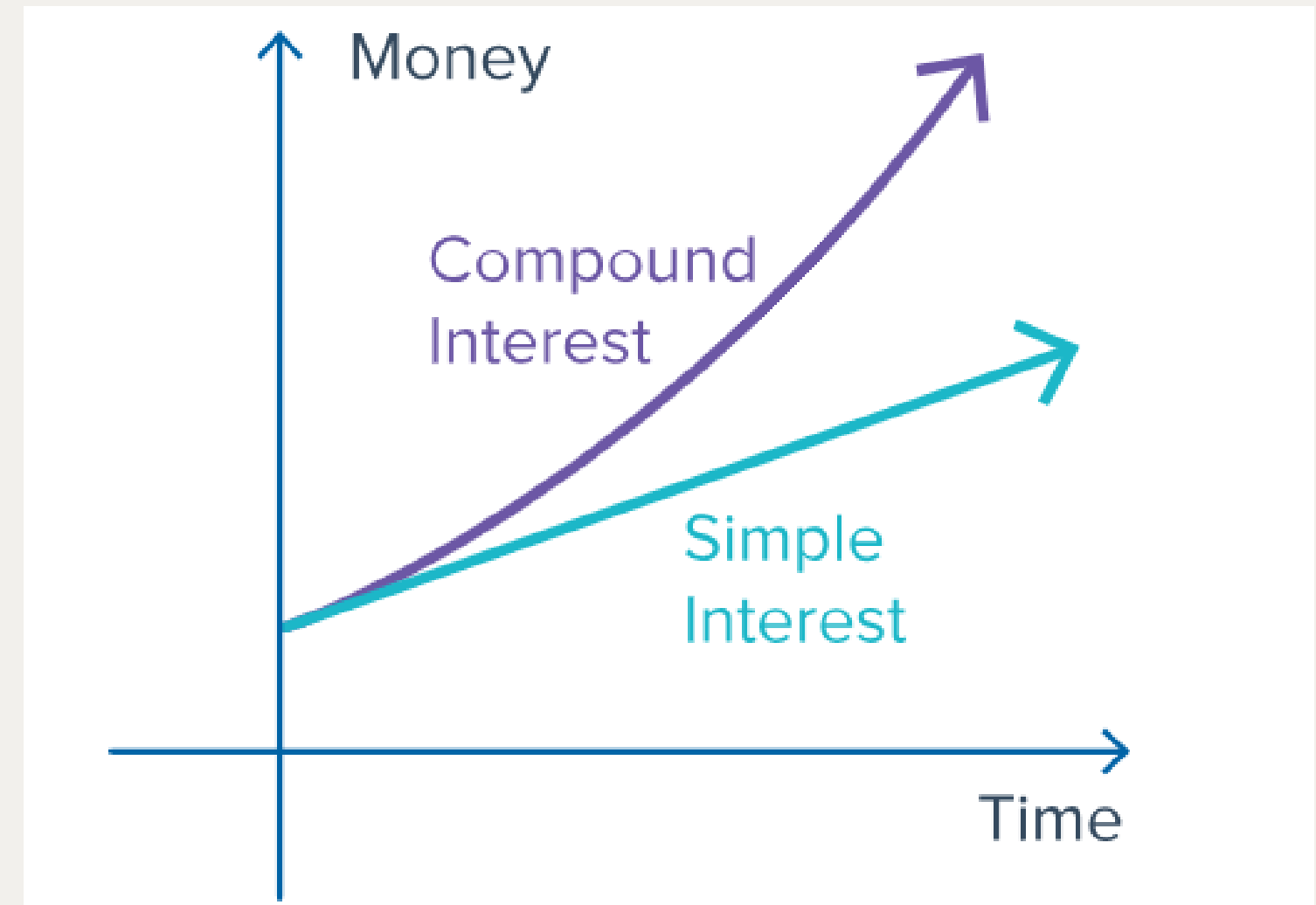

Τύποι τόκων

ΑΝΑΤΟΚΙΣΜΟΣ

Ο σύνθετος τόκος είναι ο τόκος που υπολογίζεται επί του κεφαλαίου συν τους συσσωρευμένους τόκους από προηγούμενες περιόδους, αποφέροντας ουσιαστικά «τόκο επί του τόκου».

Με την πάροδο του χρόνου, ο απλός τόκος θα συνεχίσει να αυξάνεται κατά το ίδιο ποσό κάθε χρόνο, ενώ ο σύνθετος τόκος θα αυξάνεται όλο και πιο γρήγορα.

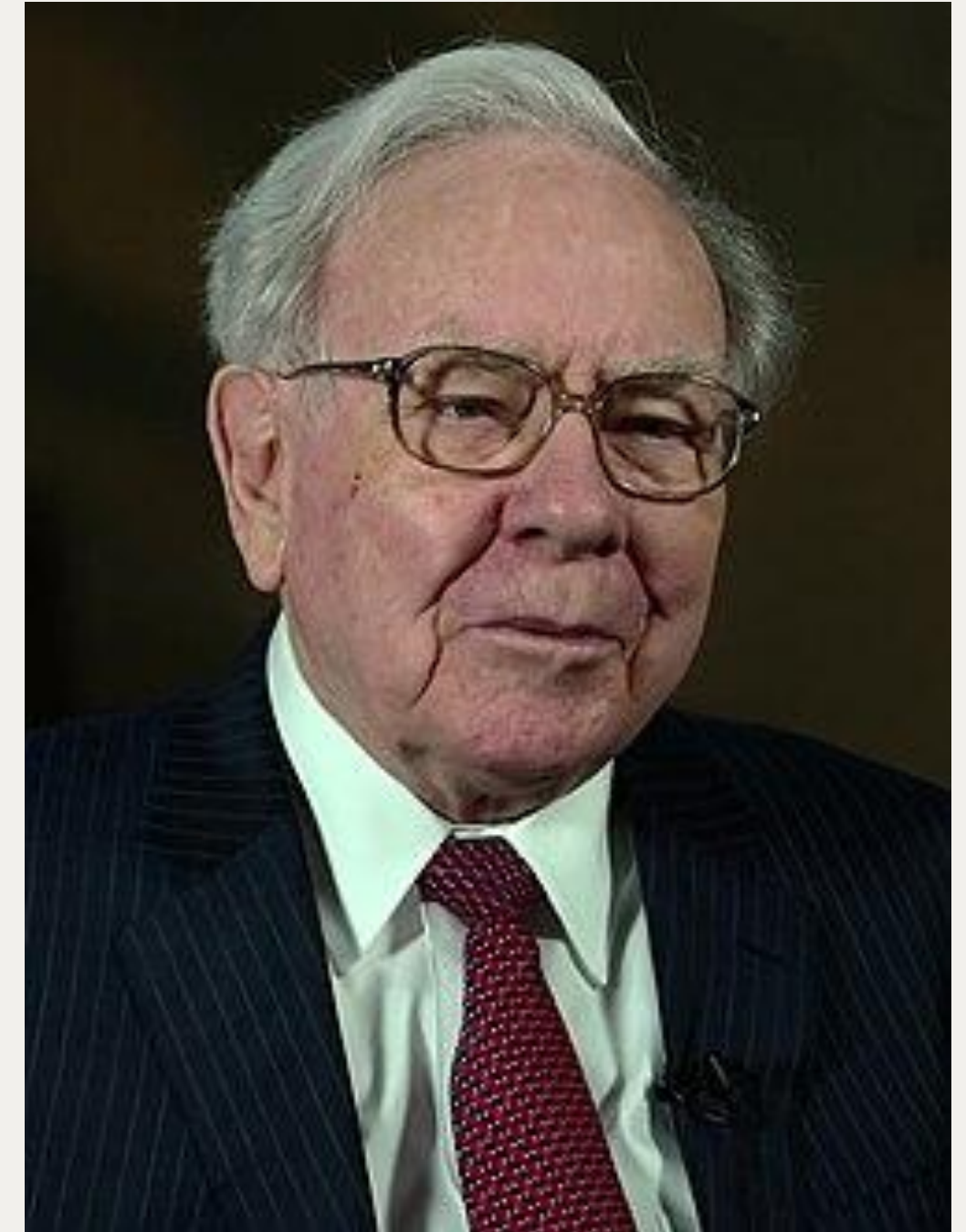

Τύποι τόκων

Ο Warren Buffett για τον ΑΝΑΤΟΚΙΣΜΟ:

Ο συνδυασμός είναι εκθετικός, όχι γραμμικός

Ο πλούτος μου προήλθε από τον συνδυασμό του ότι έζησα στην Αμερική, μερικών τυχερών γονιδίων και του ανατοκισμού.

Co-funded by
the European Union

Τύποι τόκων

Ο ανατοκισμός είναι ο ΦΙΛΟΣ σας όταν ΚΑΝΕΤΕ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ..... Αλλά ο ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΣ ΕΧΘΡΟΣ σας όταν δανείτε χρήματα.

Co-funded by
the European Union

Τι είναι ο πληθωρισμός;

Ο πληθωρισμός είναι η συνεχής αύξηση του γενικού επιπέδου τιμών των αγαθών και των υπηρεσιών με την πάροδο του χρόνου (Beland, 2024).

Αυτό σημαίνει ότι με το ίδιο χρηματικό ποσό αγοράζουμε λιγότερα από πριν → απώλεια αγοραστικής δύναμης.

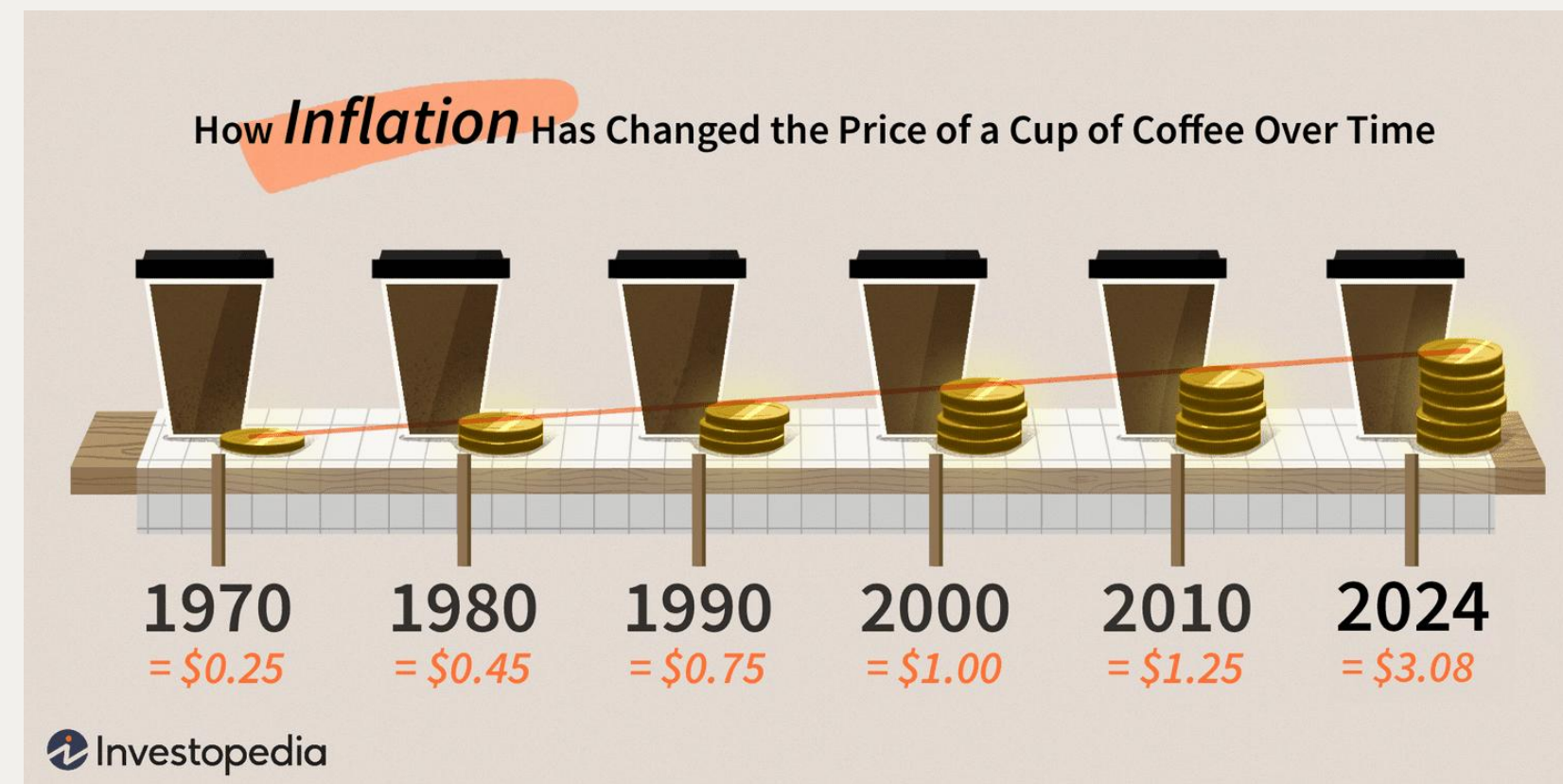
Παράδειγμα: Ένα σάντουιτς κοστίζει σήμερα 3 ευρώ. Με ετήσιο πληθωρισμό 3%, σε 10 χρόνια μπορεί να κοστίζει περίπου 4 ευρώ.

$$\text{Ποσοστό πληθωρισμού\%} = (\text{Τελική τιμή δείκτη ΔTK} \div \text{αρχική τιμή ΔTK}) \times 100$$

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔTK): ένα μέτρο που εξετάζει τον σταθμισμένο μέσο όρο των τιμών ενός καλάθιού αγαθών και υπηρεσιών που αφορούν τις πρωταρχικές ανάγκες των καταναλωτών.

Περιλαμβάνουν μεταφορά, φαγητό και ιατρική περίθαλψη.

Υπολογιστής πληθωρισμού: <https://data.bls.gov/cgi-bin/cpicalc.pl>

Πληθωρισμός & Επιτόκιο

- Οι αποταμιεύσεις χάνουν την αξία τους αν το επιτόκιο που κερδίζουν είναι $<$ του πληθωρισμού
- Ο προϋπολογισμός πρέπει να υπολογίζει την αύξηση κόστους (τρόφιμα, ενοίκιο, μεταφορές).
- Τα αποθεματικά έκτακτης ανάγκης πρέπει να είναι μεγαλύτερα για να διατηρήσουν την πραγματική τους αξία.
- Οι μελλοντικοί στόχοι (σπουδές, αυτοκίνητο, σπίτι) μπορεί να απαιτούν περισσότερα χρήματα με την πάροδο του χρόνου.

Αν το επιτόκιο των αποταμιεύσεων είναι $<$ του πληθωρισμού \rightarrow τα χρήματα χάνουν την αξία τους (Mandeya et al., 2021).

Παράδειγμα:

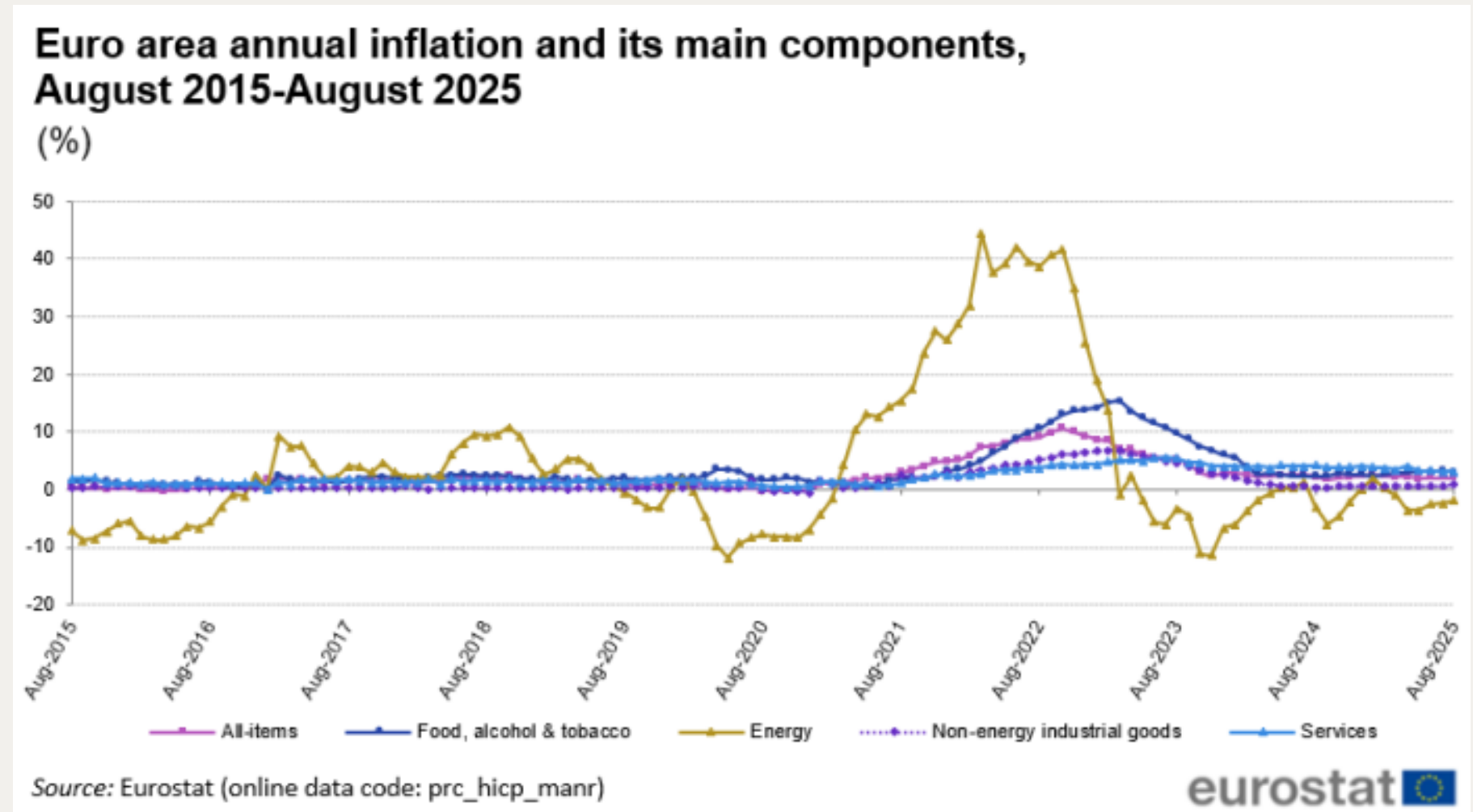
Ο τραπεζικός λογαριασμός αποφέρει 1% τόκο. Πληθωρισμός = 3%.

Πραγματική απόδοση = **-2% ετησίως**

Πληθωρισμός στη ζώνη του ευρώ

- Ο πληθωρισμός παρουσίασε διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια της δεκαετίας: περιόδους χαμηλού πληθωρισμού, ορισμένες αιχμές (π.χ. μετά από κλυδωνισμούς όπως η COVID-19, προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα, αυξήσεις στις τιμές της ενέργειας)
- Οι συνεισφορές κάθε συνιστώσας ποικίλλουν με την πάροδο του χρόνου: μερικές φορές κυριαρχεί η ενέργεια ή τα τρόφιμα, άλλες φορές οι υπηρεσίες.

Για παράδειγμα, η ενέργεια μπορεί να σημειώσει σημαντική πτώση, η οποία οδηγεί σε μείωση του πληθωρισμού, ενώ οι υπηρεσίες ή τα τρόφιμα παραμένουν σταθερά ή αυξάνονται.

Γιατί αυτό είναι χρήσιμο:

Ο πληθωρισμός δεν είναι ομοιόμορφος: ορισμένα πράγματα αυξάνονται πολύ περισσότερο από άλλα. Αυτό επηρεάζει το πραγματικό κόστος ανάλογα με το τι ξοδεύετε περισσότερο (τρόφιμα έναντι μεταφορών έναντι υπηρεσιών).

Η μεταβλητότητα είναι υψηλότερη στις κατηγορίες τροφίμων/ενέργειας από ό,τι στις υπηρεσίες ή τα μη ενεργειακά βιομηχανικά προϊόντα.

- Γνωρίζοντας ποιες κατηγορίες αυξάνονται, μπορείτε να **προγραμματίσετε καλύτερα τον προϋπολογισμό σας.**
- Αποκαλύπτει ότι η πτώση των τιμών ορισμένων κατηγοριών (όπως η ενέργεια) μπορεί να βοηθήσει στην αντιστάθμιση του αυξανόμενου κόστους αλλού, αλλά μπορεί να είναι προσωρινή.

Co-funded by
the European Union

Πώς να προστατεύσετε τον εαυτό σας

Εξοικονομήστε έξυπνα:

- Επιλέξτε λογαριασμούς ταμιευτηρίου ή επενδυτικές επιλογές των οποίων οι αποδόσεις είναι μεγαλύτερες από τον πληθωρισμό.
- Ελαχιστοποιήστε την κατοχή μεγάλων ποσών μετρητών που χάνουν την αξία τους.

Προγραμματίστε εκ των προτέρων:

- Όταν θέτετε τους οικονομικούς σας στόχους (π.χ. αγορά αυτοκινήτου, δίδακτρα πανεπιστημίου), υποθέστε ότι οι τιμές θα είναι υψηλότερες στο μέλλον.
- Συμπεριλάβετε στο προϋπολογισμό σας ένα περιθώριο για αυξήσεις του κόστους.

Co-funded by
the European Union

Πώς να προστατεύσετε τον εαυτό σας

Διαφοροποιήστε:

- Μην κρατάτε όλα τα χρήματά σας σε μετρητά.
- Διασπείρετε τις αποταμιεύσεις σας σε διάφορες μορφές: τραπεζικό λογαριασμό, ίσως ασφαλείς επενδύσεις, μέσα προστατευμένα από τον πληθωρισμό.
- Διαφοροποιήστε επίσης τα αγαθά που αγοράζετε (ορισμένα αγαθά κοστίζουν περισσότερο από άλλα).

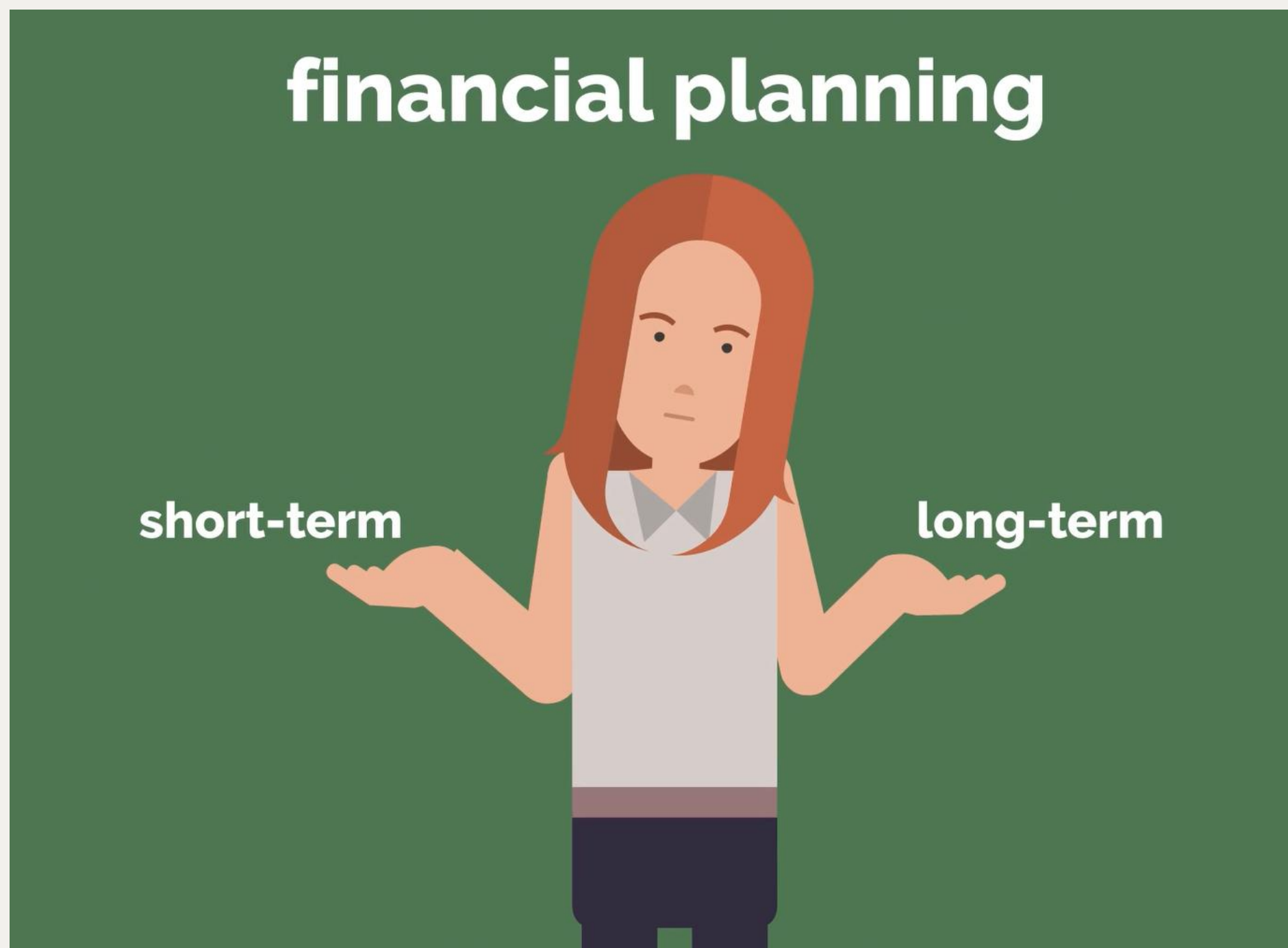
Μείνετε ενημερωμένοι:

- Παρακολουθήστε τα στοιχεία για το ποσοστό πληθωρισμού (π.χ. από την Eurostat, τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες).
- Παρακολουθήστε ποιες κατηγορίες αυξάνονται ταχύτερα (ενέργεια, τρόφιμα κ.λπ.).
- Προσαρμόστε ανάλογα τις δαπάνες ή τις αποταμιεύσεις σας (π.χ. ψωνίστε πιο έξυπνα, αγοράστε όταν οι τιμές είναι χαμηλότερες).

Co-funded by
the European Union

ΘΕΤΟΝΤΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

Co-funded by
the European Union

Θέτοντας οικονομικούς στόχους

Κατανόηση του τρόπου καθορισμού βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων οικονομικών στόχων για την καθοδήγηση των αποφάσεων σχετικά με τις αποταμιεύσεις και τις δαπάνες.

Ποια είναι η διαφορά;

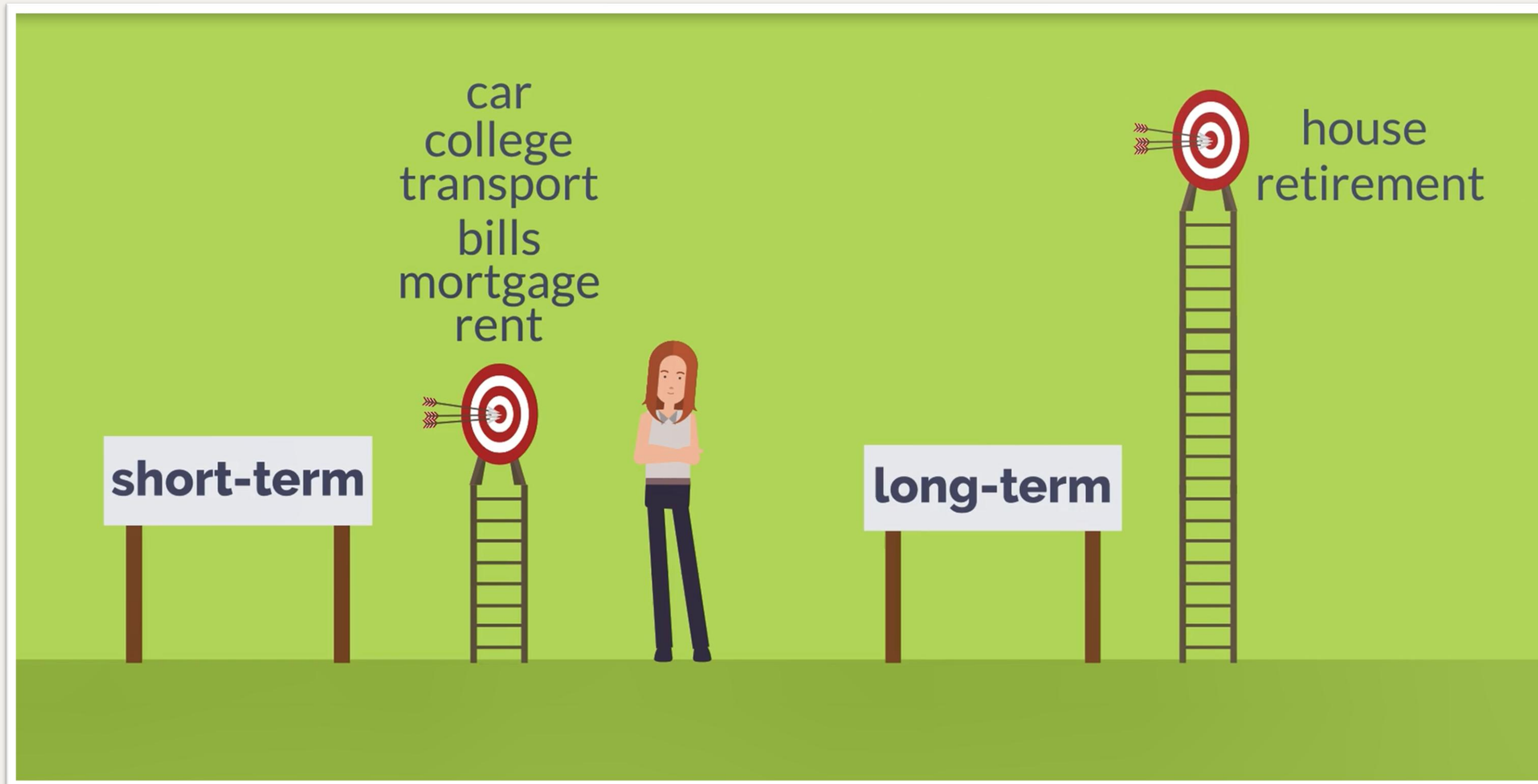
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ είναι το ΕΔΩ και ΤΩΡΑ

Μακροπρόθεσμα...είναι οι στόχοι 5, 15, 40 ετών
π.χ. Απόκτηση ιδιόκτητης κατοικίας
Συνταξιοδότηση

Co-funded by
the European Union

Θέτοντας οικονομικούς στόχους

Co-funded by
the European Union

Ανάγκες vs Επιθυμίες

Μάθετε να διακρίνετε τα απαραίτητα έξοδα από τις προαιρετικές δαπάνες, ώστε να δώσετε προτεραιότητα στην σωστή διαχείριση των χρημάτων

Co-funded by
the European Union

Δημιουργία Ταμείου Έκτακτης Ανάγκης

Η σημασία της αποταμίευσης για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων εξόδων και την αποφυγή χρεών.

- ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΔΥΣΚΟΛΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

Co-funded by
the European Union

Δημιουργία Ταμείου Έκτακτης Ανάγκης

Απλά βήματα για τη δημιουργία ενός ταμείου έκτακτης ανάγκης

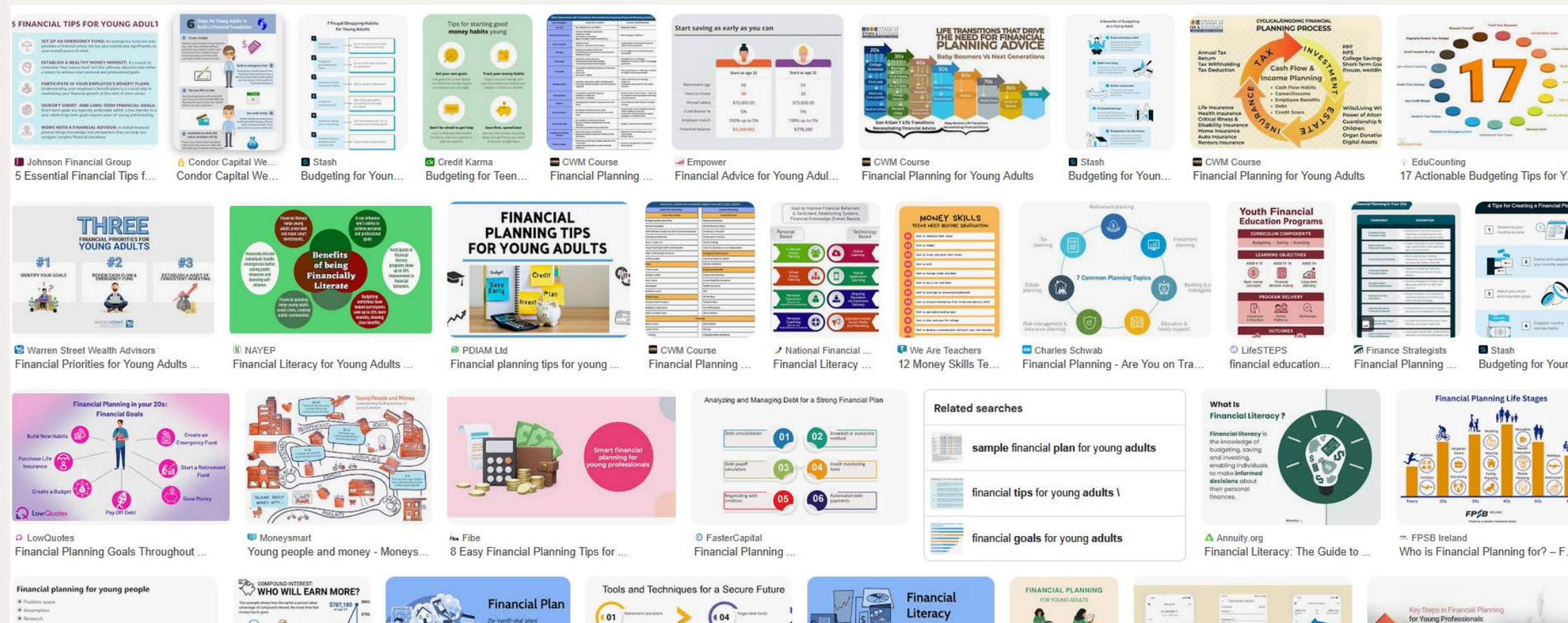
1. Αξιολογήστε τα μηνιαία έξοδά σας
2. Καθορίστε τους στόχους αποταμίευσης
3. Εξετάστε διαφορετικές μεθόδους προϋπολογισμού
4. Εξετάστε τους τύπους λογαριασμών και τις επενδυτικές επιλογές που ταιριάζουν με τους στόχους σας
5. Ξεκινήστε να αποταμιεύετε τώρα
6. Χρησιμοποιήστε τα χρήματά σας με σύνεση και αναπληρώστε τα όταν χρειάζεται

Co-funded by
the European Union

Χρήση εργαλείων χρηματοοικονομικού σχεδιασμού

Εισαγωγή στις εφαρμογές προϋπολογισμού και στα ψηφιακά εργαλεία παρακολούθησης που βοηθούν στον έλεγχο και τη βελτίωση των οικονομικών συνηθειών. Υπάρχουν εκατοντάδες εργαλεία - διαλέξτε το κατάλληλο για εσάς.

Co-funded by
the European Union

Κατανόηση της οικονομικής νοοτροπίας

Εξερεύνηση του τρόπου με τον οποίο **οι στάσεις** και **οι πεποιθήσεις** για τα χρήματα επηρεάζουν την χρηματοοικονομική συμπεριφορά και τη λήψη αποφάσεων.

Co-funded by
the European Union

Κατανόηση της οικονομικής νοοτροπίας

Είστε ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΤΗΣ ή ΞΟΔΕΥΤΗΣ??????

Ρωτήστε τον εαυτό σας... Και να είστε ειλικρινής

Co-funded by
the European Union

Κατανόηση της οικονομικής νοοτροπίας

Άλλη ερώτηση

Υψηλό Ρίσκο & Χαμηλό Ρίσκο

Προσεκτικός έναντι απρόσεκτου

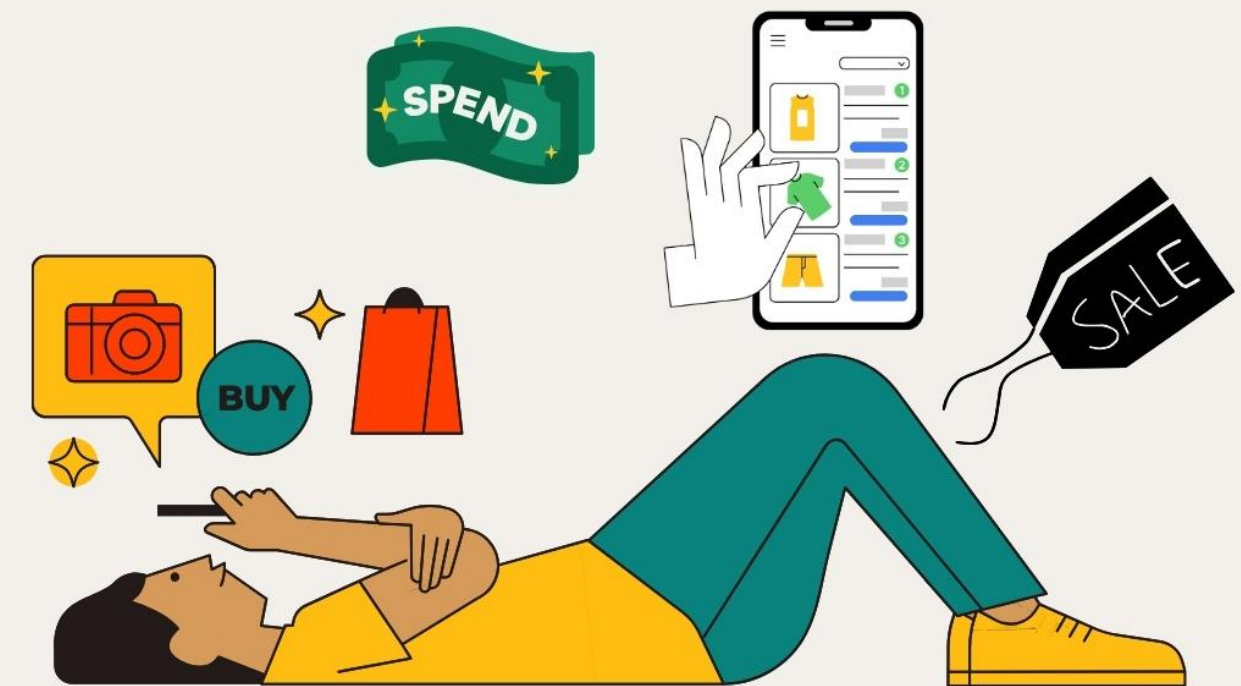

Co-funded by
the European Union

Συναισθηματικοί παράγοντες

Προσδιορισμός των συναισθηματικών παραγόντων που οδηγούν σε παρορμητικές ή περιττές αγορές

- Το άγχος, η βαρεμάρα ή η θλίψη μπορούν να προκαλέσουν την επιθυμία να κάνετε αγορές για να «χαρίσετε στον εαυτό σας» κάτι.
- Οι διαφημίσεις, οι εκπτώσεις και τα τεχνάσματα των καταστημάτων (μουσική, χρώματα, μυρωδιές) ωθούν σε γρήγορες αποφάσεις.
- Οι «flash sales» δημιουργούν αίσθηση επείγοντος.
- Η αγορά προσφέρει μια σύντομη βελτίωση της διάθεσης, αλλά συχνά ακολουθεί μεταμέλεια.
- Είναι πιο εύκολο να ξοδέψετε χρήματα παρορμητικά όταν είστε κουρασμένοι ή αποσπασμένοι.
- Πολλές παρορμητικές αγορές είναι απρογραμματίστες, αλλά δεν είναι όλες οι απρογραμματίστες αγορές παρορμητικές (μερικές είναι ανάγκες που ξεχάσατε).

Δημιουργία υγιών οικονομικών συνηθειών

Ανάπτυξη ρουτίνας και πρακτικών που υποστηρίζουν τη μακροπρόθεσμη οικονομική ευημερία

- **Προϋπολογισμός:** παρακολουθήστε τα έσοδα (χαρτζιλίκι, εργασία) σε σχέση με τα έξοδα (φαγητό, παιχνίδια, ρούχα).
- **Αποταμιεύετε τακτικά:** ακόμη και τα μικρά ποσά αυξάνονται με την πάροδο του χρόνου.
- **Προγραμματίστε εκ των προτέρων:** για εκπαίδευση, ταξίδια ή μεγάλους στόχους.
- **Κατανοήστε το χρέος:** τόκοι, αποπληρωμές και κίνδυνοι ελάχιστων πληρωμών.
- **Θέστε στόχους και δημιουργήστε ένα ταμείο έκτακτης ανάγκης:** καταγράψτε τους, διατηρήστε ένα απόθεμα για απρόβλεπτες καταστάσεις
- **Να είστε προσεκτικοί:** σταματήστε πριν αγοράσετε - «Το χρειάζομαι πραγματικά αυτό;»

Ευθυγράμμιση των δαπανών με στόχους

Διασφάλιση ότι οι καθημερινές οικονομικές επιλογές συνάδουν με τους προσωπικούς και οικονομικούς στόχους

Co-funded by
the European Union

Ξεπερνώντας το οικονομικό άγχος

Απλές τεχνικές για τη διαχείριση του άγχους γύρω από τα χρήματα και την προώθηση θετικών οικονομικών στάσεων

- Υπερβολικά δάνεια
- Πιστωτική κάρτα στο όριο
- Αδυναμία πληρωμής λογαριασμών
- Ο φόβος του ταχυδρόμου

Co-funded by
the European Union

Ξεπερνώντας το οικονομικό άγχος

Co-funded by
the European Union

ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΟΝΤΑΣ

Co-funded by
the European Union

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Όλοι οι συμμετέχοντες έχουν δικαίωμα να εγγραφούν για ΔΩΡΕΑΝ εκπαίδευση:

Συμμετοχή:

- Φυσική (Κύπρος και Ιρλανδία)
- Διαδικτυακή

Συνεδρίες:

- 4 διαδικτυακά σεμινάρια
- Πρακτικά Εργαστήρια
- Συζητήσεις
- Πιστοποιητικό συμμετοχής

* Κάθε συμμετέχων θα πρέπει να συμπληρώσει ένα έντυπο αξιολόγησης στο τέλος κάθε σεμιναρίου

Co-funded by
the European Union

Ανατροφοδότηση και μαθήματα

Θα ήμασταν ευγνώμονες για τα σχόλιά σας, προκειμένου να βελτιώσουμε τις μελλοντικές μας εκπαιδεύσεις

Η πλατφόρμα class365 περιέχει όλο το εκπαιδευτικό υλικό στα ελληνικά και στα αγγλικά, συμπεριλαμβανομένων ηχογραφήσεων, πόρων και εργαλείων

www.class365.eu www.learn.finalproject.eu

Co-funded by
the European Union

Πηγές

- Mathspace. (n.d.). 10.02 Simple interest graphs. In Mathspace: Textbooks, Syllabus 1088. Retrieved from <https://mathspace.co/textbooks/syllabuses/Syllabus-1088/topics/Topic-21181/subtopics/Subtopic-274461/?activeTab=theory>
- Mathspace. (n.d.). 9.05 Comparing simple and compound interest. In Mathspace: Textbooks, Syllabus 1009. Retrieved from <https://mathspace.co/textbooks/syllabuses/Syllabus-1009/topics/Topic-20070/subtopics/Subtopic-265205/?activeTab=theory>
- Beland, D. (2024). Understanding the Inflation and Social Policy Nexus. Social Policy & Society.
- Schnorpfel, P. et al. (2024). Households’ Response to the Wealth Effects of Inflation. IMF.
- Mandeya, S. M. T. et al. (2021). Inflation, inflation uncertainty and the economic growth nexus.
- Fernando, J. (2025, February 25). Inflation: What it is and how to control inflation rates. Investopedia. <https://www.investopedia.com/terms/i/inflation.asp>
- Movsisyan, A. (2024). Inflation and Health: A Global Scoping Review. Social Science & Medicine
- Eurostat. (2025, September 17). Inflation in the euro area. European Commission. [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Inflation in the euro area](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Inflation_in_the_euro_area)
- Herman Callo, Wa Ode Rayyani, Muh. Syarif Ahmad, Zalkha Soraya, Risma Risma, & Khairunna Istiqamah Halim. (2024). Financial Management for Teens : Building Good Financial Habits Money Moves : Teen Tips for Building your Financial Future. FUNDAMENTUM : Jurnal Pengabdian Multidisiplin, 3(1), 01–07. <https://doi.org/10.62383/fundamentum.v3i1.514>
- Rodrigues, R. I., Lopes, P., & Varela, M. (2021). Factors affecting impulse buying behavior of consumers. Frontiers in Psychology, 12, 697080. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.697080>

THANK
YOU

Για περισσότερες πληροφορίες:

www.finalyproject.eu/

www.facebook.com/finalyproject

www.instagram.com/finalyproject/

www.tiktok.com/@finalyproject?lang=en

✉ eect.projects@gmail.com

+ 357 96520112 (Κύπρος)

Co-funded by
the European Union